2. díl trilogie *Opravář osudů*

robert fulghum

u devíti draků a jedné ovce

ARGO

robert fulghum

u devíti draků a jedné ovce

2. díl trilogie Opravář osudů

Ukázka knihy z internetového knihkupectví www.kosmas.cz

Přeložili Lenka Fárová a Jiří Hrubý

Czech edition © Argo, 2019
Copyright © Robert L. Fulghum, 2019
Translation © Lenka Fárová a Jiří Hrubý, 2019
Cover © Jana Vahalíková

ISBN 978-80-257-2932-8 (váz.)
ISBN 978-80-257-3007-2 (e-kniha)

„NĚKDO SI MYSLÍ, ŽE TO, CO SE DĚJE V ROMÁNECH,
V ŽIVOTĚ NIKDY NENASTANE – A ŽE ROMÁNOVÉ
POSTAVY NEEXISTUJÍ.
CHYBA LÁVKY!“

Luci Milena Janoštíková

VERA

Krev.
Právě prolitá.
Jasně červená, purpurová krev.
Odkapává z ostří řeznického nože.
Odkapává z mrtvoly pověšené za nohy.
Krev – hromadí se ve velkém nerezovém kýblu postaveném na betonu.
Krev – cáká Veře na pogumovanou zástěru, gumové rukavice i holínky.

Vera o krok ustoupila a zůstala stát.
Zamyšleně si krev prohlížela. I mrtvolu, která před ní visela.
Vybavilo se jí to.
Usmála se, protože ji ta vzpomínka potěšila.

Bylo to už hodně dávno, co Vera naposledy porazila prase.
Její milovaný táta choval prasata a porážet ji naučil, když byla ještě holka.
Když to poprvé dělala sama, stál vedle ní.

Vera si na krev a vnitřnosti zvykla, jako zkušený chirurg. I na samotnou smrt.
Kdyby nic jiného, tak díky krvi si života víc vážila.

A vážila si taky toho, že ona sama dokázala překonat společenské předsudky.
Holky zpravidla neumějí porazit a rozbourat prase.
Veře to ovšem šlo tak skvěle, že ji to táta nechal dělat samotnou.

Ukázka knihy z internetového knihkupectví www.kosmas.cz

Obdivoval a oceňoval její kuráž.
Spolužáci byli z toho jejího řezničení celí nesví, hlavně kluci.

Táta jí řekl: „Když budeš jíst maso, tak potřebuješ vědět, kde se vzalo. Jak z prasete vznikla kotleta na talíři."

Na farmě Vera vyrůstala se slepicemi, krávami, koňmi, psy, kočkami i prasaty. Už od dětství si velmi dobře uvědomovala neustálý koloběh života.

Skoro všechna zvířata viděla při páření, pomáhala, když mláďata přicházela na svět, viděla zvířata umírat a pomáhala otci zabíjet ta, která pak doma snědli.
A pomáhala mu utratit zvířata stará a neduživá, když se přiblížil jejich konec.
Díky tomu všemu nebyla drsná ani otrlá, ale naopak lépe vnímala všechno, co život obnáší. Všechny záhady a divy.

Teď měla Vera za úkol dodat na hody sele. Mělo se péct v celku a podávat při setkání sousedů a přátel.

Prasátko zabila jediným výstřelem do čela z otcovy pušky. Táta ji naučil, jak střílet a jak o pušku pečovat. Ne proto, aby chodila lovit. Puška sloužila k rychlému, humánnímu ukončení prasečího života.

Vytáhla prasátko za zadní nohy na řetězovém zvedáku, bleskurychle mu prořízla hrdlo a čekala, až bude nerezový kýbl plný čerstvé, kouřící krve.

Pak sele spustila do vany s vařící vodou a po spaření ho zase vytáhla, aby z něj oškrábala štětiny a svrchní vrstvu kůže.
Opatrně mu rozřízla břicho odshora dolů. Objevily se vnitřnosti.
Se stejnou pečlivostí vyřízla srdce, plíce, střeva, játra a ledviny a všechno vložila do nerezových nádob.

Vypláchla tělní dutinu. Napřed vodou a pak ještě červeným vínem, aby maso navoněla.
Nakonec celé prasátko nechala viset v chladírně.
Všechno udělala právě tak, jak to vždycky dělával její táta.

Pak po sobě pečlivě uklidila: všechno vydrhla horkou vodou, saponátem, kartáči a párou z tlakového čističe, přesně podle otcových přísných zásad.

Když byla hotová, na odchodu se ještě zastavila ve dveřích.

Pozorně si do paměti ukládala detaily místnosti, kterou její otec vyhradil porážení prasat. Chtěla mít v hlavě přesnou fotografii té místnosti a pak si ji zarámovat a pověsit v galerii své paměti.
Naprosto živý obraz.
Strop, podlaha a stěny v různých odstínech bílé. Jinak už tam bylo všechno jen nerezové, tedy až na masivní řeznický špalek, v jehož dřevu byla po mnoha letech krájení vepřového prohlubeň. Otcovy nože a sekáčky tam ležely v pořadí, v jakém se používaly. Ocelová ostří v dřevěných rukojetích, ztenčená lety broušení.

Vera si moc přála, aby byl její život právě takový jako tato místnost.
Čistý, uspořádaný, užitečný.

Chtěla si tu místnost zapamatovat.
Nikdy nechtěla zapomenout, jak to tam vypadá.
A taky... už se sem nikdy nechtěla vrátit.
Nikdy.
Dveře, ve kterých stála, představovaly rozhraní v jejím životě – mezi minulostí a budoucností.
Otočila se, zavřela za sebou, zamkla a odešla.
Život, o který stála, byl před ní, nikoliv za ní.

Práce ji unavila. V chodbě u zadního vchodu jejich rodinné farmy si smyla krev z rukou, sundala si zakrvácenou zástěru i pracovní kombinézu, zula si holínky.

Ve spodním prádle šla do koupelny a zůstala stát před zrcadlem. Rozcuchané vlasy, cákance zaschlé krve na obličeji, nehty polámané a popraskané, ruce drsné a pořád ještě červené, i když si je tak drhla.

Vera oslovila svůj odraz v zrcadle:

„A nic dalšího není? Tohle je všechno?“

Ticho.

„Vera Vesely, farmářská dcerka. Chovatelka vepřů a řeznice.“

Do očí jí vstoupily slzy.

Vzlykla. „Vera, vražedkyně prasat, je zase doma v Texasu?“

Ručníkem si otřela obličej, zhluboka se nadechla a řekla svému odrazu:

„Ne! To teda ne! Nikdy!“

Jenže teď co? Teď jak? Teď kdy? A teď kde? běželo jí hlavou.

Rozplakala se.

Vera Vesely se smrti nebála.

Bála se života.

Svého vlastního.

Ukázka knihy z internetového knihkupectví www.kosmas.cz

AUTOR PÍŠE SVÝM ČTENÁŘŮM

Tak.
Toto byla první kapitola pokračování *Opraváře osudů*. Než se začtete, věnujte, prosím, pozornost pár věcem, co se můžou hodit.
Jde o velmi dávnou literární tradici, která stojí za oživení, ale je to trochu problém.
Žádám vás, abyste se mnou měli trpělivost. Právě tak bych to řekl, kdybych vám tuto knihu předával osobně.

V duchu jí říkám *Opravář osudů – pokračování*.

Psaní pokračovalo, protože jsem chtěl vědět, jak to bude dál. Byl jsem zvědavý, co se pak stalo s obyvateli světa, který jsem vytvořil v *Opraváři osudů*. Připadalo mi, že staří kamarádi trpělivě čekají v hospodě U Devíti draků a jedné ovce, až je zase oživím.
Abych to udělal, musela moje představivost zvážit nevyřčenou otázku: „A co bylo dál?“

Kdesi hodně hluboko v hlavě jsem to nejspíš věděl, ale domněnka není totéž jako to doopravdy napsat.
A tak jsem se do toho pustil.
Počítal jsem, že nastanou překvapení, protože právě tak to při dobrodružství zvaném psaní bývá.
A opravdu jsem se nestačil divit.
Doufám, že se budete divit i vy.

Drobné varování, jež je třeba vzít v úvahu:

Tento nový román nefunguje sám o sobě, není oddělený od toho prvního.
Jedná se o pokračování, které začíná tam, kde předchozí kniha skončila.
Uvědomuju si, jak se to ve světě literatury dělává: pokud autor píše pokračování románu, měl by rafinovaně zrekapitulovat příběh předchozí knihy tak, aby nová kniha mohla existovat více či méně samostatně.
Já to neudělal.
Z *Opraváře osudů* tady toho moc není.

Znovu jsem si první díl přečetl, abych měl při dalším psaní jasno ohledně postav i příběhu.
A vám čtenářům doporučuju (naléhám na vás, žádám vás), abyste to udělali právě tak.
Osvěžte si *Opraváře osudů* – pokud jste to nečetli, tak si tu knihu sežeňte –, abyste měli při četbě příběhu odvíjejícího se teď v této nové knize v hlavě původní postavy i děj.

Proč je to důležité?
Jsem toho názoru, že když mě kniha zaujme, zaslouží si i druhé přečtení, abych ji znovu promyslel, obnovil si ji v hlavě, prostě ji znovu oživil a prožil. Jedině tak se stanu zodpovědným spoluautorem knihy.
Původně to byla kniha svého autora, ale teď je i moje.
Jde o provázané tvoření, o znásobování imaginace.
Do světa většiny svých oblíbených literárních děl jsem se prožil právě takto.

Věřím vám, mí čtenáři, že se mnou budete spolupracovat (a žádám vás o to) při vytváření další části příběhu: je třeba, abyste si pamatovali, co už se stalo, a přispěli svou představivostí k tomu, co teprve přijde. Pak bude tento příběh částečně patřit i vám.

Můžu vám pomoct tak, že postavy hned zkraje příběhu zasadím na konkrétní místo a do konkrétní doby:

Vera Vesely, jak už teď víte, opravdu odjela domů do Texasu, když jí zemřel otec, a pokusila se žít jako kdysi.
Teď ji ale životní cesta vede jinam.
Už po ní kráčí.

Příběh pokračuje a George Novak sedí v hospodě U Devíti draků a jedné ovce s Luci Milenou a Radem (majitelem hospody), jeho strýčkem Petrem a štamgasty s jistou náklonností ke zločinu.

Je zima.

A večer podle Agathy právě začíná.

Tak do toho!

VEČER PODLE AGATHY

U Devíti draků a jedné ovce se všude válela lidská těla.
Mužská i ženská.
Tři jsou na hromadě u vchodu na zahrádku, dvě zhroucená na židlích a další tři na barovém pultu.
Několik mrtvol jako by někdo poházel po podlaze, strnulá těla v posmrtné křeči.

Vedle nich pistole a nože, někdy je mrtví ještě svírali v ruce.
Některým mrtvolám z úst vytékal čůrek krve.
Od pohledu byli ti lidé do jednoho mrtví.
Úplně.
Jako kdyby se tam zmasakrovaly dva nepřátelské gangy.

V tu chvíli v hospodě panovalo naprosté ticho.

Až se jedna ženská mrtvola potichu začala hihňat.
Protože ji jiná mrtvola šimrala na chodidle.

To vyprsknutí bylo jako zapálená sirka, co dopadla na troud smíchu, který mrtvoly jen tak tak potlačovaly.
Smích se šířil jako požár a pak VŠŠŠÚÚÚ – najednou celá hospoda explodovala neovladatelným záchvatem radostného smíchu.
Mrtvoly pomalu přicházely k životu a vstávaly, aby se přidaly ke všeobecnému veselí.
Kromě smíchu se ozývá i jásot a potlesk přihlížejících.

A ozvalo se skandování: „Pivo! Pivo! Chceme pivo!“

Chvíli byl skoro klid a vtom se ozvala hlasitá námitka jedné oživlé mrtvoly: „A ten jed jsem ani nepoužil…“
A zase zabouřil hurónský smích, nakažlivý, smích, který stoupal a klesal ve vlnách, protože štamgasty přemohla ta nezřízená sranda.

Nikdo, kdo tam byl, na ten večer nikdy nezapomene, a mnohé, co tam nebyli, to mrzelo. Během následujících týdnů se o tom vyprávělo pořád dokola, až vznikla legenda. A počet mrtvol postupně narůstal.
Ten večer nepřežilo několik desítek lidí, nebo se to aspoň říkalo.
Mrtvoly se válely i na chodníku před hospodou, nebo se to aspoň říkalo.
Leckdo přísahal, že dokonce v dálce duněla děla a na ulici před tím masakrem prý projela kavalerie.
A proč by ne?
Do akcí strejdy Petra se děla a jezdectvo vždycky nějak zapojily.
Nepochyboval, že by mu to schválila i Agatha Christie.
Samozřejmě že ji znal osobně – aspoň to tvrdil.

A jak to bylo doopravdy?
Strejda Petr jednoduše oznámil, že v hospodě U Devíti draků a jedné ovce se bude konat „Večer Agathy Christie“. V tu chvíli to všem připadalo jako skvělý nápad, což ale platí o všech strejdových akcích. Co by ne? Menší praštěné drama, aby se ospalému zimnímu pondělku dodalo trochu vzruchu. Večer věnovaný filmovým a románovým detektivkám ze třicátých let, na počest geniální autorky detektivních příběhů. Ať žije krimi!

Rozhlásili to předem.
Pokyny zněly: *Přijďte v oblečení vhodném do detektivního příběhu Agathy Christie, v němž se bude vraždit.* Každý přihlášený pak dostal roli, aby si všichni mohli rozmyslet kostýmy a převleky.
„Ty budeš tajná agentka.“

„Policista."
„Nezdárný syn."
„Gangster."
„Sériový vrah."
„Krásná travička."
„Záhadná cizinka."

Při příchodu všichni vyfasovali rekvizity, například stříkací pistole, gumové nože, sáčky s moučkovým cukrem, na kterých byl nápis *jed*, nebo pytlíky s kečupem označené jako *krev*.

Ve scénáři byly pouhé dvě věty:
George vše odstartuje výstřelem. Ostatní už bude improvizace.

Dokonce ani strejda Petr a Luci Milena, jeho pomocná dračice, nevěděli, kolik hostů hospody U Devíti draků a jedné ovce se tajně touží stát obětí násilného trestného činu nebo pachatelem.
Vražda je prostě něco nesmírně lákavého.
Účastníci umírali v křečích, jako kdyby to doma trénovali.
Teatrálně umírat vlastně toužilo tolik lidí, až vyvstaly jisté obavy, že nebude dost vrahů, kteří by byli ochotni k sériovému vraždění.
Někteří poranění se mátožně zvedli a vzápětí je zase někdo střelil nebo bodnul, takže se skáceli znovu a smrt zahráli ještě procítěněji.

Strejda Petr měl dokonce takový poťouchlý nápad: ve správnou chvíli zavolat policii, aby se tomu všemu dodalo zdání opravdovosti.
Nakonec dostal rozum a neudělal to.
Česká policie není zrovna proslulá svým smyslem pro humor.
Nicméně se o tom večeru zmínil praporčíku Altmanovi, který mimo službu ke Drakům často chodil. A ten zase upozornil místní policejní služebnu, že se netřeba znepokojovat, pokud by snad někdo zavolal, že je u Draků nějaké pozdvižení.

Ukázka knihy z internetového knihkupectví www.kosmas.cz

„Večer podle Agathy Christie“ si všichni moc užili.

• • •

V následujících dnech se ovšem vážně rozebíralo, co vlastně bylo podstatou té události.

„Proč to byla taková zábava?“

„Proč tolik lidí stálo o násilnou smrt, anebo chtělo někoho zabít?“

„Jak to, že to byla až taková legrace, když šlo o vraždění, smrt a násilí?“

„Proč událost, kterou v tu chvíli všichni považovali jen za takovou taškařici, nakonec zanechala v hlavách účastníků tolik pochybností?“

„Že by ten večer vyplula k povrchu temná stránka lidské povahy?“

„Pokud by ten večer měla na povel Agatha Christie, pak by při té vřavě někoho opravdu zavraždili a nejméně jedno tělo by zůstalo ležet na podlaze, i když by všichni ostatní vstali.“
„No ovšem, ale tohle je přece hospoda U Devíti draků a jedné ovce a neumře tu nikdo.“
„No… zatím… ještě ne.“

„No to je jedno. Netřeba nad tím kdovíjak mudrovat. Pojďte si to ještě zopakovat!“ nechal se slyšet jeden štamgast.

„Kdepak. Radši ne,“ nesouhlasil strejda Petr. „Jednou to nejspíš stačilo.“

• • •

Ukázka knihy z internetového knihkupectví www.kosmas.cz